

Załącznik do Uchwały Nr XXX/144/09

Rady Gminy Somianka

z dnia 27.03.2009r.

*PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
NOWE WYPYCHY
NA LATA 2009 - 2016*

*Opracowanie: mieszkańcy Nowych Wypych,
w województwie mazowieckim*

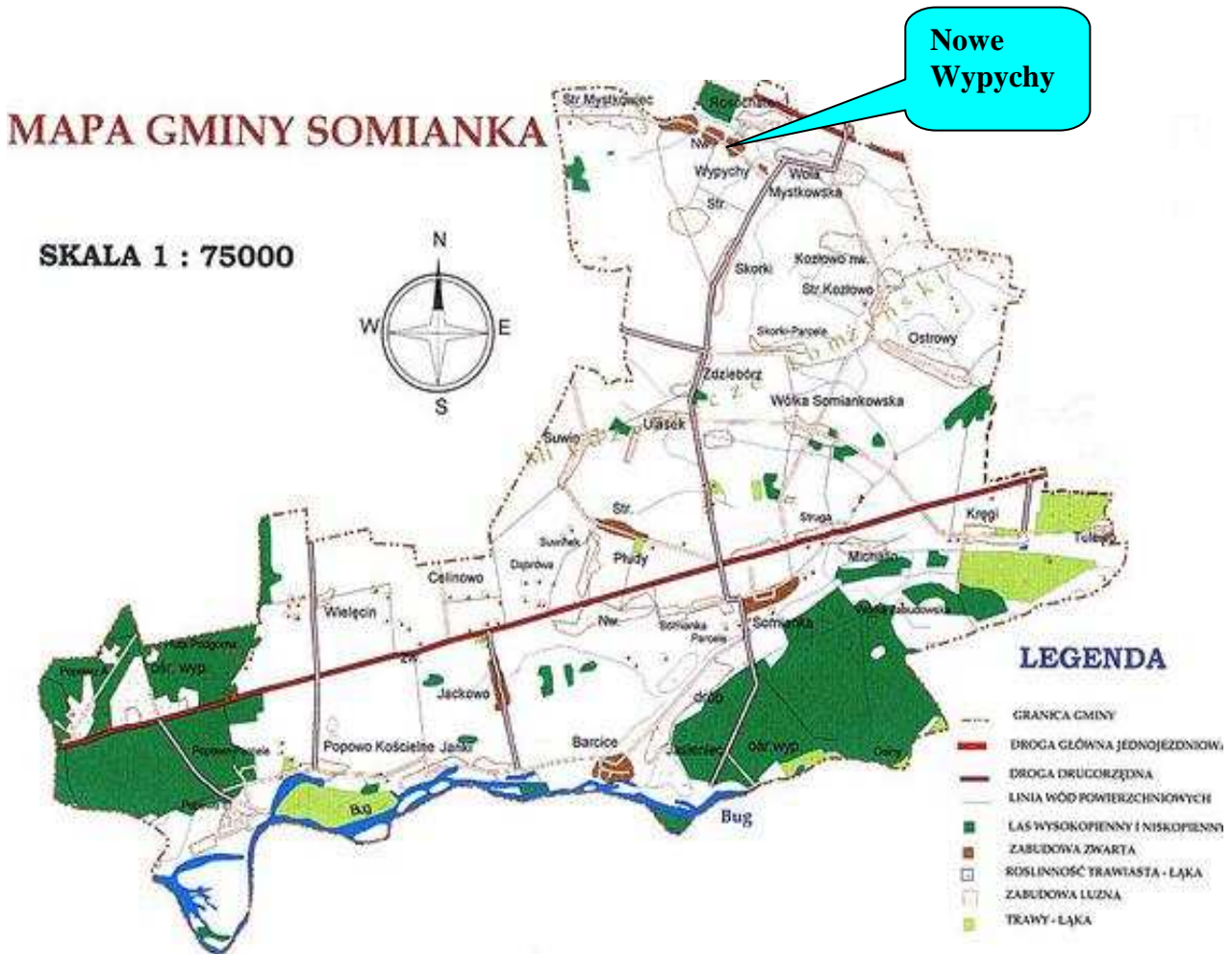
*Współpraca: Izabela Gargała
Urząd Gminy Somianka*

Nowe Wypychy, styczeń 2009

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA	3
a) położenie miejscowości, przynależność administracyjna, wielkość, liczba ludności	3
b) historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego.....	4
c) przestrzenna struktura miejscowości: dominanta przestrzenna, otwarta przestrzeń wspólna, elementy charakterystyczne miejscowości.....	5
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI:.....	6
a) <i>zasoby przyrodnicze</i>	6
b) <i>dziedzictwo kulturowe</i>	6
c) <i>obiekty i tereny</i>	7
d) <i>infrastruktura społeczna</i>	7
e) <i>infrastruktura techniczna</i>	8
f) <i>gospodarka i rolnictwo</i>	9
g) <i>kapitał społeczny i ludzki</i>	9
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA	12
4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI, W KOLEJNOŚCI WYNIKAJĄCEJ Z PRZYJĘTYCH PRIORYTETÓW ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI Z PODANIEM SZACUNKOWYCH KOSZTÓW ICH REALIZACJI.....	13
PRIORYTET I - PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI MIEJSCOWOŚCI POPRZEZ WŁAŚCIWE ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	14
PRIORYTET II - ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ WSI.....	14
PRIORYTET III – AKCJE AKTYWIZUJĄCE SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ.....	14
5. WDRAŻANIE I MONITORING PLANU.....	20

1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA

a) położenie miejscowości, przynależność administracyjna, wielkość, liczba ludności

Miejscowość Nowe Wypychy położona jest w Gminie Somianka, powiecie wyszkowskim, w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego, w strefie o wysokich walorach krajobrazowych i rekreacyjnych. Miejscowość położona jest wzdłuż drogi gminnej.

Wieś liczy 154 mieszkańców. Poniżej przedstawiono w tabeli liczbę ludności na terenie miejscowości Nowe Wypychy.

Wyszczególnienie	Wartość
Stan ludności ogółem, w tym:	154
Kobiety	76
Mężczyźni	78
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17)	36
Ludność w wieku produkcyjnym (18 – 64)	88
Ludność w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej)	30

Źródło danych: dane uzyskane z Urzędu Gminy w Somianka

Miejscowość Nowe Wypychy, tak jak i cała Gmina Somianka, położona wg podziału fizyczno- geograficznego w obrębie mezoregionu Międzyrzecza Łomżyńskiego. Jednostki te wchodzi w układ Niziny Północno- Mazowieckiej.

b) historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego

Wypychy istniały już na początku XVI wieku. Pierwsze ślady istnienia wsi można odnaleźć w dokumentach z 1506 roku, kiedy to pojawia się wzmianka o pewnym rycerzu pochodzącym ze wsi Swypychów. W 1543 roku pojawia się zapis de Vipichi. Nazwa ta pochodzi od staropolskiej nazwy osobowej Wypych.

Informacje o wsi Vipichi odnotowano w spisie podatkowym z 1578 roku. Zamieszczono wówczas, informacje, iż liczyła ona wówczas 4 włóki ziemi, a jej właścicielem był Łukasz zwany Żeromski. Był to przedstawiciel rodu Wypyskich. I to tak właśnie pisali się miejscowi rycerze. Według Herbarza Niesieckiego pieczętowali się herbem Grabie. Wypyscy należeli do średniozamożnych rodów. Oprócz Wypych posiadali też część wsi Łosinno. Kroniki zanotowały Jana Wypyskiego, który w końcu XVII wieku miał tytuł chorążego nurskiego i urząd starosty mereckiego. Część rodu zamieszkiwała też inne dzielnice. Jeden z przedstawicieli rodu posiadał urząd łowczego inflanckiego (początek XVIII wieku). Miał on córkę Barbarę i syna Bonawenturę. Barbara wyszła za mąż za Franciszka Gąsiorowskiego, komornika granicznego nurskiego. Brat Barbary w 1716 roku sprzedał Gąsiorowskiemu swoją część Wypych. Najpewniej siostrą Barbary (i Bonawentury) była Zofia Wypyska, która wyszła za mąż za Kazimierza Madalińskiego, łowczego nurskiego. W posagu Kazimierz otrzymał dobra Wypychy-Łosinno (część Wypych i Łosinno). Ślub miał miejsce w końcu XVII wieku. W ten sposób dobra Wypyskich na początku XVIII

wieku przeszły na własność Madalińskich i Gąsiorowskich. Madalińscy sprowadzili się w te okolice i zaczęli odgrywać tu wysoką pozycję.

Kazimierz Madaliński z małżeństwa z Wypyską miał czterech synów. Dobra Wypychy odziedziczył Wojciech Józef, który został księdzem (był proboszczem w Radzynie Podlaskim) i dobra Łosino-Wypychy przekazał braciom i bratankom. Zmarł w 1739 roku. W rodzinie Madalińskich było dużo księży. Większość tych dóbr przejął brat Wojciecha Józefa, Stefan również ksiądz, który przekazał je następnie bratu Bonawenturze. Tenże ożenił się z Konstancją Oraczewską i miał trzech synów, ale dwaj z nich zostali kapłanami i Wypychy objął w 1739 roku Józef Madaliński, ich najmłodszy brat. Tenże zapewne również został księdzem lub też nie miał dzieci, ponieważ nic nie wiadomo o jego potomkach. Dobra Wypychy przejęli wspólnie inni Madalińscy. Właśnie ich wymienia się w spisie ziemian z końca XVIII wieku.

Drugą część wsi w 1716 roku przejęli Gąsiorowscy. Nie wiadomo jak długo Gąsiorowscy tu dziedziczyli i zapewne później sprzedali te dobra. W końcu XVIII wieku jako właściciele notuje się rodzinę Obryckich herbu Prus, z Obrytego w pobliżu Nura.

W XIX wieku była to bardzo mała wioska. Dane z 1827 roku wskazują, iż liczyła ona zaledwie 3 domy i 88 mieszkańców. W czasie uwłaszczenia powstało 18 gospodarstw na 144 morgach ziemi. W końcu XIX wieku istniał nadal folwark Wypychy liczący w 1886 roku 466 mórg ziemi. Był to już tylko jeden majątek, który w końcu XIX wieku został rozparcelowany między chłopów. W 1921 roku w miejscowości tej notowano 19 domów i 116 mieszkańców, Wypychy należały do gminy Somianka.

Nowe Wypychy założono na przełomie XIX i XX wieku na parcelowanej ziemi dworskiej majątku Wypychy. W 1921 roku w miejscowości zwanej Wypychy - folwark kolonia stanowił 21 domów, w tym 162 mieszkańców (w tym 2 Żydów).

c) przestrzenna struktura miejscowości: dominanta przestrzenna, otwarta przestrzeń wspólna, elementy charakterystyczne miejscowości

Miejscowość położona jest wzdłuż drogi gminnej. Zabudowa Nowych Wypych ma charakter typowej ulicówki. Niedużą jej część stanowi budowa rozproszona, tzw. kolonia. Najczęściej występują budynki jedno i dwukondygnacyjne. Zabudowa tworzy jednolity układ.

W miejscowości znajduje się szkoła oraz dwa obiekty wpisane do rejestru zabytków.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości:

a) zasoby przyrodnicze

Warunki klimatyczne - zaliczane są do gorszych w kraju. Mało korzystne warunki nasłonecznienia, jak również stosunkowo częste mgły poranne. Duża wilgotność terenu. Średnia temperatura waha się od -4°C w zimie do $+17,3^{\circ}\text{C}$ latem. Okres wegetacji wynosi 210 dni i trwa od pierwszych dni kwietnia, aż do końca października. Opady atmosferyczne to około 440 - 650 mm na rok. Wiatry mają przeważnie kierunek zachodni, latem wzrasta udział wiatrów północno- wschodnich, zimą - południowo - zachodnich.

Rzeźba terenu - miejscowość położona w Międzyrzeczu Łomżyńskim, które tworzy plejstocenska wysoczyzna morenowa wyniesiona 90 – 115 m n.p.m. Obszar reprezentuje typ rzeźby polodowcowej z okresu zlodowaceń. Na obecny wygląd wpłynęły procesy erozyjne, w szczególności wody wypływające spod lodowca, które ścięły i zdeformowały starsze formy akumulacji lodowcowej. Nowe Wypychy leżą na obszarze wysoczyzny polodowcowej, której budowa geologiczna oraz skład gleb stanowią korzystne grunty pod budownictwo.

Surowce naturalne - na terenie miejscowości nie występują zasoby surowców naturalnych. Cały teren gminy ubogi jest w surowce mineralne, a te które występują, są wykorzystywane jedynie dla potrzeb lokalnych.

Zasoby wód – teren Gminy Somianka położony jest w obrębie dwu zlewni Bugu i Narwi. Dział wodny przebiega wzdłuż najwyższych partii wysoczyznowych z południowego- zachodu na północny- wschód.

Na terenie miejscowości Nowe Wypychy brak jest obszarów chronionego krajobrazu, rezerwatów i parków krajobrazowych lub pomników przyrody. W obrębie wsi występują przyuliczne zadrzewienia. Sady i ogrody występują głównie jako element towarzyszący zabudowie mieszkalnej.

b) dziedzictwo kulturowe

Na terenie miejscowości znajdują się dwa obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- dom drewniany z 1903 roku,
- spichlerz w zagrodzie, drewniany, z 1930 roku.

Mimo tak niewielkiej liczby zabytków, mieszkańcy kultywują swoje tradycje w inny sposób, zachowując dzięki temu dziedzictwo kulturowe wsi.

c) *obiekty i tereny*

Najważniejszym obiektem miejscowości z punktu widzenia zaspakajania potrzeb kulturalno-oświatowych jest szkoła podstawowa, do której uczęszczają dzieci z Nowych Wypych oraz okolicznych miejscowości.

Brak jest chodników, które znacząco wpływają na poprawę bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego, oraz ze względu na swoje cechy funkcjonalno – przestrzenne sprzyjają nawiązywaniu kontaktów społecznych. Budowa chodników wpłynęła by na estetykę przestrzeni publicznej a w konsekwencji wzrost atrakcyjności miejscowości.

d) *infrastruktura społeczna*

Oświata - W miejscowości Nowe Wypychy znajduje się jedna Szkoła Podstawowa. Do szkoły uczęszcza 43 uczniów. Budynek szkoły powstał w latach pięćdziesiątych XX wieku. Szkoła nie posiada jednak zaplecza do realizacji programu wychowania fizycznego zarówno na świeżym powietrzu (brak pełnowymiarowego boiska), jak i sali gimnastycznej.

Uczniowie w wieku gimnazjalnym dojeżdżają do Zespołu Szkół w Somiance. Natomiast młodzież licealna korzysta przede wszystkim z oferty edukacyjnej Wyszkowa, Serocka, Pułtuska.

Ochrona zdrowia - w miejscowości Nowe Wypychy brak jest zakładu opieki zdrowotnej. Mieszkańcy korzystają z usług medycznych świadczonych w ośrodku zdrowia w Somiance, gdzie pacjentów przyjmuje lekarz rodzinny, pediatra oraz stomatolog. Poradnie specjalistyczne oraz najbliższy szpital znajdują się w Wyszowie. W każdej chwili mieszkańcy mogą liczyć na pomoc pogotowia ratunkowego z Wyszkowa.

Kultura - W miejscowości Nowe Wypychy nie funkcjonuje świetlica środowiskowa, ani żadna inna placówka zajmująca się działalnością kulturalno- społeczną.

Sport i rekreacja - W Nowych Wypychach nie znajduje się żadne boisko sportowe. We wsi nie ma bazy do aktywnego spędzania wolnego czasu, brak jest placu zabaw dla dzieci. Bazę sportową Gminy stanowi oddana w 2005 roku hala sportowa w Somiance.

Nowe Wypychy są miejscowością, w której brakuje punktów obsługi mieszkańców.

e) infrastruktura techniczna

Drogi - Dobrą komunikację w gminie Somianka zapewniają drogi: krajowa nr 62 i układ dróg powiatowych i gminnych.

Obsługę transportową zapewniają drogi gminne i wewnętrzne. Ogólna sieć dróg w gminie Somianka wynosi 42 km. Główny ruch samochodowy w gminie przebiega na drodze krajowej nr 62. Parametry techniczne drogi są dostosowane do obowiązujących standardów komunikacyjnych.

Decydujące znaczenie w sprawności układu transportowego w gminie mają drogi powiatowe i gminne.

W miejscowościach usytuowanych na terenie gminy Somianka zlokalizowanych jest 21 przystanków autobusowych. Sieć połączeń autobusowych jest bardzo zróżnicowana. Z miejscowości Nowe Wypychy istnieje słabe połączenie komunikacyjne w kierunkach miejscowości Wyszaków, Pułtusk. Przez teren miejscowości Nowe Wypychy przebiegają drogi gminne.

Gazyfikacja - W Nowych Wypychach nie ma dostępu do gazu sieciowego. Gospodarstwa domowe korzystają z gazu ciekłego propan-butan.

Wodociągi i kanalizacja - W Nowych Wypychach do sieci wodociągowej przyłączonych jest 50 gospodarstw domowych. Żaden budynek nie jest przyłączony do kanalizacji sieciowej oraz gminnej oczyszczalni ścieków bytowych. Gmina, poza miejscowością gminną, gdzie zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków i wykonany odcinek kanalizacji sanitarnej o długości 4,2 km, do której przyłączonych jest 118 gospodarstw. Ścieki są odprowadzane do przydomowych szamb. Ich opróżnianie odbywa się za pomocą pojazdów asenizacyjnych, następnie ścieki są przekazywane do gminnej oczyszczalni ścieków w Somiance.

Telefonizacja - Mieszkańcy korzystają z sieci telefonii komórkowej. Część mieszkańców ma dostęp do Internetu, który zapewnia częściowo TP S.A. (Neostrada) oraz operatorzy telefonii komórkowej. Mieszkańcy miejscowości nie mają bezpośredniego dostępu do szerokopasmowego internetu. W związku z utrudnieniami technicznymi obserwuje się bardzo niski stopień korzystania z tego źródła informacji przez mieszkańców. Dzieci i młodzież ma możliwość korzystania z sieci internetowej w Domu Kultury, Wiosce Internetowej w oddalonej o 5 km Somiance.

Ciepło - Na terenie Nowych Wypych budynki mieszkaniowe ogrzewane są indywidualnie, brak jest ogrzewania olejowego, domy ogrzewane są piecami węglowymi i drzewnymi.

Gospodarka odpadami - W Nowych Wypychach, jak i w całej gminie, nie ma składowiska odpadów, przestało funkcjonować w 2005 roku. Każde z gospodarstw domowych ma podpisaną umowę z firmą zewnętrzną, która wywozi odpady wg harmonogramu ustalonego ze zleceńodawcami. Nie prowadzi się też selektywnej zbiórki odpadów. Koszt odbioru co najmniej jednego pojemnika 12,00 zł.

f) gospodarka i rolnictwo

Rolnictwo odgrywa najważniejszą rolę dla mieszkańców miejscowości Nowe Wypychy. Niemal wszędzie występują gospodarstwa, w których uprawa ziemi jest podstawą utrzymania. Dla większości mieszkańców, uprawa roślin i hodowla zwierząt ma znaczenie podstawowe i głównie wykorzystywana jest na własne potrzeby. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest duże rozdrobnienie oraz niska rentowność produkcji rolniczej. Poza tym w większości rolnictwem zajmują się ludzie w wieku poprodukcyjnym, związani emocjonalnie z uprawą roli.

W okolicach wsi Nowe Wypychy dominują gleby o przydatności rolniczej III i IV klasy. Kompleksy glebowe określone zostały jako kompleks 6 i 7 żytnio-ziemniaczany słaby i żytnio-łubinowy w V i VI klasie bonitacyjnej, spotyka się także gleby 2 kompleksu pszennego dobrego w III a- III b klasie bonitacyjnej. Dominującym kierunkiem produkcji rolnej jest produkcja roślinna i hodowla zwierzęca (głównie trzoda chlewna, bydło).

We wsi Nowe Wypychy, jak i całej gminie Somianka, nie ma większych zakładów przemysłowych. Mieszkańcy miejscowości znajdują zatrudnienie w firmach zlokalizowanych głównie w Wyszkanie, Warszawie i Pułtusku. W miejscowości nie ma też sklepu spożywczego. Mieszkańcy zaopatrują się w artykuły spożywczo-przemysłowe w pobliskich miejscowościach.

Bezrobocie wg danych GUS (2007r.) bezrobocie w gminie Somianka wynosiło 251 osób w tym 118 mężczyzn i 133 kobiet. Udział bezrobotnych zarejestrowanych do ludności w wieku produkcyjnych: ogółem: 7,9%

mężczyźni 6,8%

kobiety 9,3%

W miejscowości Nowe Wypychy w 2008r. bezrobocie wynosiło 10,1%.

g) kapitał społeczny i ludzki

Na terenie miejscowości nie znajduje się żadna placówka kulturalno - społeczna.

Jedynym miejscem, w którym społeczność miejscowości może rozwijać swoje pasje

Plan Odnowy Miejscowości Nowe Wypychy 2009 - 2016

jest Gminny Ośrodek Kultury znajdujący się w miejscowości Somianka Parcele. W Gminnym Ośrodku Kultury funkcjonuje również Gminne Centrum Informacji.

Analiza zasobów miejscowości Nowe Wypychy – ZESTAWIENIE

Rodzaj zasobów	Brak	Jest - małe	Jest - średnie	Jest – duże
Środowisko naturalne				
walory krajobrazu			▲	
walory klimatyczne(mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			▲	
walory szaty roślinnej			▲	
cenne przyrodniczo, obszary objekty		▲		
świat zwierząt(ostoje, siedliska)			▲	
osobliwości przyrodnicze			▲	
wody powierzchniowe (cieki,rzeki, stawy)		▲		
podłoże, warunki hydrologiczne		▲		
gleby, kopaliny		▲		
Środowisko kulturowe				
walory architektury wiejskiej i osobliwości kultury		▲		
zabytki		▲		
zespoły artystyczne	▲			
dziedzictwo religijne i historyczne		▲		
miejsca, osoby i przedmioty kultu		▲		
Święta, odpusty, pielgrzymki	▲			
tradycje, obrzędy, gwary		▲		
legendy, podania i fakty historyczne		▲		
ważne postacie historyczne	▲			
specyficzne nazwy		▲		
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową		▲		
działki pod domy letniskowe	▲			
działki pod zakłady usługowe i przemysł		▲		
pustostany mieszkaniowe	▲			
pustostany magazynowe i poprzemysłowe	▲			

Plan Odnowy Miejscowości Nowe Wypychy 2009 - 2016

tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	▲			
plac i miejsca publicznych spotkań	▲			
miejsca sportu i rekreacji		▲		
gospodarka, rolnictwo			▲	
specyficzne produkty(hodowle, uprawy polowe)	▲			
znane firmy produkcyjne i zakłady przemysłowe	▲			
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	▲			
Sąsiedzi i przyjezdni				
korzystne sąsiedztwo			▲	
ruch tranzytowy		▲		
przyjezdni stali i sezonowi		▲		
instytucje	▲			
placówki opieki społecznej	▲			
szkoły		▲		
Domy kultury	▲			
Ludzie, organizacje społeczne		▲		
OSP	▲			
KGW	▲			
stowarzyszenia	▲			

W poniższej tabeli przeprowadzono diagnozę aktualnej sytuacji wsi Nowe Wypychy

Co ją wyróżnia?	Malownicze położenie i piękne krajobrazy.
Jaką pełni funkcję?	Wieś rolnicza - w obrębie miejscowości znajduje się 50 gospodarstw rolnych.
Kim są mieszkańcy?	Wieś liczy 154 osób. Są to właściciele indywidualnych gospodarstw rolnych, pracownicy zakładów pracy, emeryci renciści, bezrobotni, osoby zajmujące się handlem i usługami.
Co jest podstawą utrzymania?	Praca we własnym gospodarstwie rolnym, zatrudnienie w sektorze prywatnym, świadczenia socjalne typu: renty, emerytury, zasiłki dla bezrobotnych, własna działalność gospodarcza.
W jaki sposób są zorganizowani mieszkańcy?	Rada Sołecka, spotkania mieszkańców w szkole.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Dyskusje, spotkania, zebrania wiejskie, współpraca z Urzędem Gminy.

Plan Odnowy Miejscowości Nowe Wypychy 2009 - 2016

Jak wygląda nasza wieś?	Główna część wsi położona jest wzdłuż drogi gminnej. Zabudowa zwarta, tzw. ulicówka. Brak pełnowymiarowego boiska wielofunkcyjnego oraz brak sali gimnastycznej.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Kultywowanie tradycji religijnych: odpusty, Zielone Światki, Boże Ciało, Święta Wielkanocne i inne. Kultywowanie tradycji lokalnych: udział w dożynkach gminnych.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Środowisko naturalne nieskażone. Brak większych, skoncentrowanych źródeł zanieczyszczeń, powodujących degradację środowiska.
Jakie jest rolnictwo?	Rozdrobnione, niewyspecjalizowane, wielokierunkowe, niskotowarowe.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Wieś posiada słabe połączenie komunikacyjne z miejscowością gminną Somianka. Brak jest połączeń kolejowych.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	We wsi brak jest obiektów kulturalno-oświatowych, rekreacyjnych, z których mogliby korzystać mieszkańcy. Młodzież i dzieci mogą korzystać z świetlicy środowiskowej oraz filii Gminnego Centrum Informacji w Somiance.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

Tab. Analiza SWOT miejscowości Nowe Wypychy

Silne strony Nowych Wypych	Słabe strony Nowych Wypych
<ul style="list-style-type: none"> • dogodne położenie wsi - droga krajowa Serock – Wyszaków oraz droga powiatowa Wyszaków – Serock – Warszawa, • bliskość aglomeracji warszawskiej, • dobra współpraca między sołtysem a władzami gminy, • kultywowanie wspólnych wartości i tradycji, zaufanie mieszkańców wobec siebie, gotowości do wspólnych działań na rzecz rozwoju miejscowości, • duża świadomość mieszkańców w zakresie poszerzania wiedzy i umiejętności, • sieć wodociągowa, • zwiększenie zainteresowania mieszkańców estetyką otoczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • brak infrastruktury okołodrogowej (chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi, brak nawierzchni asfaltowej drogach bocznych), • niedostateczne oświetlenie drogowe, • brak sieci kanalizacji sanitarnej, • brak placów zabaw, • brak dostępu do kultury, • brak zaplecza i infrastruktury rekreacyjnej, społecznej, kulturowej służącej mieszkańcom, • brak wielofunkcyjnego boiska sportowego, • brak skutecznej promocji walorów przyrodniczych oraz dziedzictwa kulturowego wsi na zewnątrz, • słabo rozwinięta działalność pozarolnicza, np.: produkcja zdrowej żywności, itp.,
Szanse dla Nowych Wypych	Zagrożenia dla Nowych Wypych
<ul style="list-style-type: none"> • sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do obszarów wiejskich, ze strony rządu i władz wojewódzkich, • zwiększenie dostępności do środków pomocowych, w tym pochodzących z Unii Europejskiej, • przebudowa i modernizacja drogi krajowej, która stanie się drogą szybkiego ruchu; droga ta zmieni swoje przeznaczenie, będzie stanowiła jedną z ważniejszych tras krajowych o kierunku wschód – zachód; potencjalne korzyści to: zwiększenie 	<ul style="list-style-type: none"> • pogorszenie dochodów rolników i mieszkańców miejscowości poprzez spadającą opłacalność produkcji rolnej i wzrost cen, • emigracja wykształconej młodzieży, • spadek liczby narodzin, • wzrost cen w budownictwie i obniżenie tempa rozwoju miejscowości, • trudność w uzyskaniu kredytów dla

<p>atrakcyjności gruntów położonych w jej pobliżu lub w bezpośrednim jej sąsiedztwie, rozwój działalności gospodarczych na obszarze,</p> <ul style="list-style-type: none">• nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami w kraju i za granicą,• rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym wzrost produkcji ekologicznej żywności,• budowa infrastruktury okołodrogowej (chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi) dzięki wykorzystaniu funduszy unijnych,• budowa i przebudowa dróg lokalnych przy wykorzystaniu funduszy unijnych oraz krajowych,• budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,• wypromowanie miejscowości na zewnątrz.	<p>ludności o niskich dochodach,</p> <ul style="list-style-type: none">• nieumiejętne prowadzenie polityki rozwoju gminy,
---	---

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Realizacja określonej wizji miejscowości Nowe Wypychy wymaga sprecyzowania priorytetów, które dadzą gwarancję realizacji zadań zmierzających do spełnienia określonej dla wsi wizji rozwoju. A wizją rozwoju wsi Nowe Wypychy jest :
„NOWOCZESNE ZAPLECZE ROZWOJU KULTURY, PRELUDIUM ODRODZENIA SPOŁECZENSTWA INTEGRACYJNEGO W MIEJSCOWOŚCI NOWE WYPYCHY”.

Wizja rozwoju i priorytety są spójne z zapisami zawartymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Somianka, Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Somianka na lata 2007-2013. Dla potrzeb gminy Somianka opracowano dokumenty strategiczne, określające priorytety rozwojowe każdej miejscowości, a następnie zadania jakie powinny być zrealizowane w ciągu najbliższych lat.

Wychodząc z założeń Planu Odnowy Miejscowości Nowe Wypychy oraz rozmów z mieszkańcami wsi, określono następujące priorytety oraz zadania, które posłużą realizacji tych priorytetów:

PRIORYTET I - PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI MIEJSCOWOŚCI POPRZEZ WŁAŚCIWE ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Kierunki działań:

1. Zagospodarowanie centrum miejscowości Nowe Wypychy wraz z budową chodnika, i wymianą oświetlenia ulicznego.
2. Budowa boiska sportowego

PRIORYTET II - ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ WSI

Kierunki działań:

1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
2. Budowa kanalizacji sanitarnej.
3. Remont nawierzchni drogi gminnej

PRIORYTET III – AKCJE AKTYWIZUJĄCE SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

Kierunki działań:

1. Organizacja spotkań informacyjnych z mieszkańcami wsi.
2. Organizacja szkoleń / kursów zawodowych dla mieszkańców wsi.
3. Promocja miejscowości.

Szczegółowy opis ww. zadań

PRIORYTET I

Zadanie 1. *Zagospodarowanie centrum miejscowości Nowe Wypychy wraz z budową chodnika, i wymianą oświetlenia ulicznego.*

Celem projektu jest zagospodarowania centrum miejscowości - terenu przy szkole pod plac zabaw w bezpieczne i ekologiczne urządzenia dla dzieci(huśtawki, bujawki, równoważnie, piaskownice) dostosowane do wieku i możliwości najmłodszych uczniów szkoły. W ramach zagospodarowania przestrzeni publicznej przewiduje się ustawienie ławek oraz nasadzenie zieleni, zostanie wykonany deptak oraz utwardzony plac przed szkołą. W ramach projektu ponadto przewiduje się wykonanie nawierzchni chodnika wzdłuż drogi gminnej, prowadzącego do szkoły, oraz centrum miejscowości. Budowa chodnika wpłynie na zaspokojenie potrzeb społecznych, poprawę bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego, oraz ze względu na położenie i cechy funkcjonalno – przestrzenne sprzyjać będzie nawiązywaniu kontaktów społecznych. Nowo wybudowany chodnik

wpływie ponadto na poprawę estetyki przestrzeni publicznej a w konsekwencji wzrost atrakcyjności miejscowości.

Projekt przyczyni się do wzrostu atrakcyjności miejscowości, poprawy wizerunku oraz wpłynie na nowy kształt przestrzeni publicznej

Zadanie 2. Budowa boiska sportowego

Projekt zakłada budowę boiska sportowego. Boisko będzie ogólnodostępne dla mieszkaniowców miejscowości Nowe Wypychy i okolic, a w szczególności dla dzieci i młodzieży. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności dzieci i młodzieży do nowoczesnej infrastruktury sportowej a tym samym zagospodarowanie ich czasu wolnego. Zakłada się że oddana infrastruktura przyczyni się do poprawy kondycji fizycznej oraz stanu zdrowia dzieci i młodzieży.

PRIORYTET II

Zadanie 1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Celem zadania jest poprawa jakości życia mieszkańców wsi poprzez dostęp do ulepszonych usług oraz ochronę środowiska naturalnego.

Realizacja projektu zakłada budowę ekologicznych zbiorników na odpady płynne. Funkcjonowanie tego typu oczyszczalni opiera się o działanie bakterii biologicznych rozkładających ścieki. Woda po oczyszczeniu ma drugą klasę czystości, odpowiada normom polskim i unijnym.

Zadanie 2. Budowa kanalizacji sanitarnej

Celem projektu jest budowa kanalizacji sanitarnej mieszanej: grawitacyjno - tłocznej i ciśnieniowej, obejmującej ścieki gospodarczo - bytowe pochodzące z gospodarstw domowych oraz infrastruktury handlowo - usługowej. Realizacja tego zadania wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców wsi, warunków socjalno - bytowych oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości.

Zadanie 3 Remont nawierzchni drogi gminnej

Celem realizacja zadania będzie poprawa estetyki miejscowości, bezpieczeństwa mieszkańców a w szczególności parametrów nawierzchni drogowej. Realizacja projektu zakłada przebudowę nawierzchni zwirowej na asfaltową co wiąże się z podniesienie nośności i klasy drogi.

PRIORYTET III

Zadanie 1. *Organizacja spotkań informacyjnych z mieszkańcami wsi.*

Celem projektu jest organizacja spotkań informacyjnych z mieszkańcami wsi Nowe Wypychy. Realizacja tego zadania pozwoli na bieżące informowanie mieszkańców o aktualnej sytuacji w gminie i przedsięwzięciach podejmowanych na rzecz rozwoju gminy oraz wsi Nowe Wypychy. Wpłynie to na dobrą współpracę Rady Sołeckiej z władzami gminy i umożliwi mieszkańcom miejscowości bezpośredni wpływ na realizowaną politykę w gminie.

Zadanie 2. *Organizacja szkoleń / kursów zawodowych dla mieszkańców wsi.*

Zadanie ma na celu podniesienie świadomości mieszkańców wsi Nowe Wypychy poprzez organizację szkoleń oraz wzrost aktywności mieszkańców.

Planuje się raz na kwartał zorganizować szkolenie dla mieszkańców wsi z zakresu pozyskiwania środków unijnych zarówno dla wsi, jak i obszaru całej gminy, z możliwością szkolenia z wypełniania wniosków o przyznanie pomocy dla rolników. Przewiduje się również wykorzystanie ekspertów, w celu przeprowadzenia rzetelnych i fachowych szkoleń (w zależności od tematyki szkoleń). Kluczowym kryterium wyboru stosownych tematów szkoleń będą propozycje mieszkańców, które zbierane będą podczas miesięcznych spotkań informacyjnych.

Zadanie 3. *Promocja miejscowości.*

Realizacja tego zadania ma na celu wypromowanie wsi Nowe Wypychy na terenie województwa, jak i poza nim. Zadanie będzie realizowane poprzez przygotowanie, druk i dystrybucję materiałów promocyjnych, np. ulotki, broszury o wsi itp. oraz rozpowszechnienie informacji o miejscowości na stronie internetowej gminy i powiatu.

Harmonogram realizacji zadań

Poniżej został przedstawiony wykaz zadań zaplanowanych do realizacji na lata 2009 – 2016. W trakcie tak długiego okresu może on ulec modyfikacjom i uzupełnieniom. Szczegółowy opis i kosztorys prac poszczególnych zadań będzie przygotowywany przed przystąpieniem do ich realizacji i zostanie dodany w formie załącznika do Planu Odnowy Miejscowości Nowe Wypychy.

Zadania i okres ich realizacji

Rodzaj zadania	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI MIEJSCOWOŚCI POPRZEZ WŁAŚCIWE ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ								
Zagospodarowanie centrum miejscowości Wypychy Nowe wraz z budową chodnika, i wymianą oświetlenia ulicznego.								
Budowa boiska sportowego								
PRIORYTET II - ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ WSI								
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków								
Budowa kanalizacji sanitarnej								
Remont nawierzchni drogi gminnej								
PRIORYTET III - AKCJE AKTYWIZUJĄCE SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ								
Organizacja spotkań informacyjnych z mieszkańcami wsi								
Organizacja szkoleń / kursów zawodowych dla mieszkańców wsi								
Promocja miejscowości								

Źródła finansowania zadań

Rodzaj zadania	Źródła finansowania	Koszty (brutto) w PLN
PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI MIEJSCOWOŚCI POPRZEZ WŁAŚCIWE ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ		
Zagospodarowanie centrum miejscowości Wypychy Nowe wraz z budową chodnika, i wymianą oświetlenia ulicznego	EFRRROW/budżet gminy	500 000,00
Budowa boiska sportowego	Ministerstwo sportu/Budżet gminy	100 000,00
PRIORYTET II - ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ WSI		
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	EFRRROW/budżet gminy/WFOŚiGW	260 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej	EFRR(RPO WM)/ budżet gminy	900 000,00
Remont nawierzchni drogi gminnej	EFRR(RPO WM)/ budżet gminy	238 000,00
PRIORYTET IV - AKCJE AKTYWIZUJĄCE SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ		

Organizacja spotkań informacyjnych z mieszkańcami wsi	Budżet gminy/EFRRROW (Leader - LGD)	10 000,00/rok
Organizacja szkoleń / kursów zawodowych dla mieszkańców wsi	Budżet gminy/EFRRROW (Leader - LGD)	13 000,00/rok
Promocja miejscowości	Budżet gminy/EFRRROW (Leader - LGD)/samorząd województwa/Minister Kultury	10 000/ rok

Szczegółowy opis zadania priorytetowego I – wskazanego przez mieszkańców wsi Nowe Wypychy do realizacji ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRRROW) Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013) w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”.

Projektem priorytetowym, przeznaczonym do realizacji w latach 2009-2010, w ramach PROW 2007-2013 – Oś 3 - Działanie – „Odnowa i rozwój wsi”, według mieszkańców Nowych Wypych jest projekt: **Zagospodarowanie centrum miejscowości Nowe Wypychy wraz z budową chodników i wymianą oświetlenia ulicznego.** W ramach w/w projektu przewiduje się budowę chodnika wraz z wymianą oświetlenia ulicznego prowadzącego do centrum miejscowości. Chodnik położony będzie wzdłuż drogi gminnej na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako działka 199, 251 obręb Nowe Wypychy. W ramach realizacji zadania zostanie wybudowany chodnik wraz z wymianą oświetlenia prowadzący do centrum wsi. Chodnik zostanie wykonany z kostki brukowej betonowej o grubości 6 cm na podsypce cementowo piaskowej, obramowanie chodnika od strony jezdni krawężnikiem drogowym 30x15x100, natomiast od strony posesji obrzeżem betonowym 8x30x100. Odwodnienie przewiduje się powierzchniowe za pomocą spadków poprzecznych. W ramach zadanie zostanie wykonane również oświetlenia ulicznego ustawionego wzdłuż drogi gminnej. Celem zagospodarowania centrum miejscowości jest zagospodarowanie terenu przy szkole pod plac zabaw w bezpieczne i ekologiczne urządzenia dla dzieci (huśtawki, bujawki, równoważnie, piaskownice) dostosowane do wieku i możliwości najmłodszych uczniów szkoły. W ramach zagospodarowania przestrzeni publicznej przewiduje się ustawienie ławek oraz nasadzenie zieleni. Ponadto w ramach realizacji projektu zostanie wykonany deptak oraz zostanie utwardzony plac przed szkołą. Projekt przyczyni się do wzrostu atrakcyjności miejscowości, poprawy wizerunku oraz wpłynie na nowy kształt przestrzeni publicznej

Realizacja zadania bezpośrednio wpłynie na wizerunek wsi i ze względu na swoje cechy funkcjonalno-przestrzenne sprzyjać będzie nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Łączny koszt realizacji operacji wynosi szacunkowo ok. 500 000,00 zł brutto, a jego realizacja przewidziana jest na lata 2009-2010

Zagospodarowanie centrum miejscowości Nowe Wypychy wraz z budową chodników, i wymianą oświetlenia ulicznego polegać będzie na realizacji następujących zadań cząstkowych:

1. Opracowanie dokumentacji technicznej operacji (w szczególności kosztorys, projekt budowlany, specyfikacje techniczne wykonania robót, itp.).
2. Roboty przygotowawcze
3. Roboty rozbiórkowe
4. Roboty ziemne
5. Roboty drogowe- elementy ulic
6. Zieleń
7. zagospodarowanie terenu pod plac zabaw

Budowa chodnika który przebiega przez centrum miejscowości polegać będzie na realizacji następujących zadań cząstkowych:

1. Roboty przygotowawcze
2. Roboty ziemne
3. Roboty nawierzchniowe
4. Roboty wykończeniowe
5. Organizacja ruchu- oznakowanie

Montaż finansowy

Działanie	Nakłady ogółem	Netto	Podatek VAT
EFRROW	375 000,00	307 377,00	67 623,00
Gmina Somianka	125 000,00	102 459,00	22 541,00
Razem	500 000,00	409 836,00	90 164,00

5. WDRAŻANIE I MONITORING PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Nowe Wypychy rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie Uchwałą Rady Gminy Somianka.

Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy, Radzie Sołeckiej oraz Sołtysowi wsi Nowe Wypychy. Monitorowanie każdego zadania- czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział komórki organizacyjne Urzędu Gminy w Somiance zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Nowe Wypychy.

Oceną Planu zajmie się Rada Sołecka Nowe Wypychy.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Tadeusz Jacek Tolak